

Datum
2019-11-20

ESV dnr
2019-00252-5

Handläggare
Karolina Larfors

Sammanställning av diskussionen på träff 4 i ESV:s nätverk för intern styrning och kontroll, tema ”Underlag för bedömningen av intern styrning och kontroll”, 2019-11-20

Vid nätverksträffen deltog 22 representanter från följande internrevisionsmyndigheter: Försäkringskassan, MSB, Transportstyrelsen, Tillväxtverket, Skatteverket, Riksgälden, Domstolsverket, KTH, e-Hälsomyndigheten, Kronofogdemyndigheten, Svenska kraftnät, Försvarsmakten, Statens jordbruksverk, Tullverket, Socialstyrelsen, Statens fastighetsverk, Polismyndigheten, Statens institutionsstyrelse, Sida och Statens servicecenter.

Redovisningen av gruppdiskussionerna visar att det både finns likheter och skillnader i det underlag som tas fram inom internrevisionsmyndigheter inför att myndighetsledningen ska bedöma den interna styrningen och kontrollen i årsredovisningen. Likheter och skillnader finns såväl vad gäller vad underlaget omfattar som hur det tas fram.

I sammanställningen nedan framgår vad som framfördes i den skriftliga redovisningen vid nätverksträffen. Materialet är kvalitativt, dvs. det framgår inte hur vanligt ett visst underlag eller ett arbetssätt är.

Vad innehållet underlaget?

- Sammanfattning av arbetet med intern styrning och kontroll från året – från t.ex. kvartalsuppföljningar
- Årets riskhantering (risker/väsentliga risker): uppföljning per vecka, månad eller tertial
- ”ISK-intyg” från chefer/avdelningarna/organisatoriska delar av myndigheten
- Självvärdering från chefer om den interna styrningen och kontrollen
- Rapporter från internrevision och den externa revisionen (både den årliga revisionen och effektivitetsrevisionen på Riksrevisionen)
- PM om särskilda områden som säkerhet, informations säkerhet, arbetsmiljö
- Processer som styrning, planering, uppföljning
- Uppföljning av administrativa, styrande och vägledande styrdokument
- Sammanställning av kvalitet och regelefterlevnad
- Avvikelser

- Intern miljö
- Förbättringsområden och brister
- Utgår från ledningens kravställning
- Sammanställning av väsentliga händelser/incidenter t.ex. fysiska incidenter, informationssäkerhet
- Omvärldsinformation
- Myndighetschefen tar fram en årsrapport över den interna styrningen och kontrollen som styrelsen tar ställning till. Rapporten finns i en preliminär och en slutlig version
- Underlag från fördjupade uppföljningar

Hur arbetar ni för att ta fram underlaget?

- Löpande – men med fokus på detta under hösten
- Tillsammans med andra delar av myndigheten, t.ex. internrevisionen
- Intervjuer/ställer frågor till organisationen utifrån bestämda frågeformulär
- Tar fram mått och stickprovsresultat
- Materialet sammanställs och blir en bilaga till årsredovisningen
- System som Stratsys och Hypergene används av vissa. Andra använder program som Excel eller samlar material i en ”ISK-pärm”
- Riskhanteringen samordnas med verksamhetsplaneringen
- Dialoger inom organisationen om intern styrning och kontroll, som sammanställs och bedöms
- Det insamlade underlaget sammanställs och summeras på myndighetsnivå
- Användning av blanketter och mallar som sätt att samla in underlag från organisationen
- Använder material från tertialuppföljningen
- Arbetet, tidsplanen, strukturen och kraven påverkas av om myndigheten är en styrelse- eller enrådighetsmyndighet
- ”ISK-nätverk” inom myndigheten
- ”ISK-ansvarig” är central i insamlingen och sammanställningen
- Intyganden och självskattningar kan förekomma i såväl preliminära som slutliga versioner
- Det finns riktlinjer till hur uppföljningen går till
- GD har dialog med sina chefer

Hur har det förändrade regelverket påverkat underlaget?

- Svårt att veta vad ”god intern miljö” innebär
- Det är med hänvisning till det ändrade regelverket nu ”mer okej” att lyfta frågor om t.ex. korruption och oegentligheter i organisationen
- Ökat fokus nu på intern miljö och oegentligheter
- Värdegrund, värderingar och kultur får mer fokus
- Ledningens ansvar är dock etablerat sedan länge, dvs. ingen förändring
- Den ändrade perioden för myndighetsledningens bedömning är redan inarbetad sedan förra årsredovisningen
- Mer fokus på bedrägerier
- Fokus på de delar av den interna miljön som finns i myndighetsförordningen

- God intern miljö genomsyrar det inhämtade underlaget
- ”ISK-intyg” har tillkommit på vissa myndigheter

Hur har det förändrade regelverket påverkat ert arbete med underlaget?

- Lättare att få gehör och kommunicera i verksamheten tack vare förtydligande i de nya kraven (t.ex. frågor som rör korruption och oegentligheter)
- Ingen stor justering i arbetssätt
- Svårt att veta vad som beror på det ändrade regelverket eftersom några myndigheter också ser över sitt arbete med intern styrning och kontroll (t.ex. på grund av ändrad ledningsform eller att verksamheten har vuxit)
- Regelverket har underlättat på ett positivt sätt
- Det finns en möjlighet till något större tydlighet i vad processen/systemet för intern styrning och kontroll ska innehålla och går ut på
- Regelverket är en kodifiering av praxis
- Transparensen i arbetet ökar
- Vissa myndigheter har tagit fram eller uppdaterat interna riktlinjer, interna styrdokument eller handböcker som rör intern styrning och kontroll
- Det ändrade regelverket kräver mer analyser och beskrivningar
- Ändrat arbetssätt kring oegentligheter som numera lyfts ut och blir nu ett separat riskområde
- Det ändrade regelverket har lett till en uppdaterad process för intern styrning och kontroll som är kopplad till andra processer i myndigheten

Övrigt

Förslag på ämnen till kommande möten

- Intern miljö
- Väsentlighetsbedömning – metoder – stöd – dialogen med styrelse